

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Christian Juhl
christian.juhl@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 20215200038
15. april 2021

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 20. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 213 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Spørgsmål nr. 213:

”Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af BEU alm. del - samrådsspørgsmål F nedsætte en arbejdsgruppe med inddragelse af fagforeninger, der skal indsamle erfaring fra arbejdet med arbejdsmiljø i forbindelse med store infrastruktur- og byggeprojekter? Ministeren bedes ligeledes indsamle lignende erfaringer fra de øvrige nordiske lande”

Svar:

I min foreløbige besvarelse af BEU 213, som blev sendt til Beskæftigelsesudvalget d. 17. februar 2021, tilkendegav jeg, at jeg ville bede Arbejdstilsynet indsamle erfaringer med arbejdsmiljøforebyggelsen på store infrastruktur- og byggeprojekter fra de øvrige nordiske landes arbejdsmiljømyndigheder.

Arbejdstilsynet har nu indsamlet erfaringer fra arbejdsmiljømyndighederne i Norge, Sverige, Finland og Island. Nedenfor gives en opsummering af bidragene fra de enkelte lande. En uddybende gennemgang af hvert lands bidrag er vedlagt som bilag.

Arbejdstilsynet oplyser følgende:

”Hovedelementer i arbejdsmiljømyndighedernes indsats

At høringssvarene fremgår, at alle fire landes myndighedsindsats på de store infrastruktur- og byggeprojekter er sammensat af både dialog og tilsyn/kontrol. Dog vægtes indsatsen forskelligt i de enkelte lande. Fx beskriver de norske arbejdsmiljømyndigheder, at tilsynet med store infrastruktur- og byggeprojekter i Norge ikke er højt prioriteret, da der er relativt få dødsfald og alvorlige ulykker på de store byggeprojekter, og deres erfaring er, at bygherrerne på de store projekter har styr på arbejdsmiljøet.

Af høringsssvarene fremgår endvidere, at ingen af de fire lande har faste procedurer for, hvordan tilsynet med de store byggeprojekter tilrettelægges, og dermed heller ikke faste rammer for, hvilke aktiviteter arbejdsmiljømyndighederne gennemfører. Dog påpeger alle landene, at det er vigtigt, at samarbejdet mellem bygherrer og arbejdsmiljømyndigheden etableres tidligt i byggeprojektet.

En anden lighed, som fremgår af høringsssvarene, er, at arbejdsmiljømyndighedernes aktiviteter i alle fire lande er baseret på en kombination af tilsyn/inspektion og samarbejds-/dialogmøder med bygherren og øvrige væsentlige aktører. For alle landene gælder også, at det varierer fra projekt til projekt, hvor tæt projekterne følges – herunder hvor hyppigt der afholdes samarbejds møder og føres tilsyn. Dette afhænger af faktorer som fx byggeriets kompleksitet samt tidligere erfaringer med bygherren og øvrige centrale aktører på projektet.

Involvering af arbejdsmiljø- og sikkerhedsrepræsentanter

I tilbagemeldingerne fra Island, Norge og Sverige beskrives, at det er et lovmæssigt krav, at virksomhederne på byggepladsen skal inddrage sikkerhedsrepræsentanter for medarbejderne i det systematiske arbejdsmiljøarbejde og planlægningen af sikkerhed og sundhed på byggepladserne. Inddragelsen kan fx bestå i planlægning og tilrettelæggelse af arbejdsprocesser samt forebyggelse af arbejdsulykker. Det fremgår ikke af høringssvaret, hvorvidt dette ligeledes er et lovmæssigt krav i Finland.

Krav til arbejdsmiljøforebyggelse i kontrakter med rådgivere og entreprenører

Af høringsssvarene fremgår, at reglerne for, hvorvidt offentlige bygherrer skal indarbejde arbejdsmiljøkrav i kontrakter med entreprenører og andre aktører på byggeprojekterne, varierer de fire lande imellem.

I *Norge* foreskriver et direktiv, at de risikofaktorer, som identificeres under planlægning og projektering, skal medtages i udbudsmaterialet. Udbudsmaterialet skal også indeholde en beskrivelse af planer og foranstaltninger vedrørende de identificerede risikofaktorer. De norske arbejdsmiljømyndigheder har imidlertid ingen juridisk bemyndigelse til at kontrollere kontrakterne.

I *Finland* er bygherren forpligtet til at udarbejde et sikkerhedsdokument for planlægning og opførsel af byggeprojektet. I de tilfælde, hvor bygherren stiller krav om sikkerhedsprocedurer og løsninger, som overstiger kravene i lovgivningen, oplyses det til entreprenørerne, inden kontrakterne indgås.

I *Sverige* er der ingen krav til, at offentlige bygherrer skal medtage arbejdsmiljøkrav, når de hyrer entreprenører og andre aktører til deltagelse i større projekter. Erfaringen er, at hvorvidt arbejdsmiljøkrav er indarbejdet i kontrakterne eller ej, afhænger af de personer, der har ansvaret for projektet i kommunen, myndigheden og lign.

I *Island* blev der i 2020 indført en lov om kædeansvar (chain liability) på større offentlige byggerier. Lovbestemmelsen foreskriver, at hovedentreprenøren er ansvarlig for, at alle ansatte – også hos underleverandører og vikarbureauer – modtager løn, ansættelsesvilkår, forsikringer og andre rettigheder i overensstemmelse med de

gældende kollektive overenskomster og love. Bygherren er forpligtet til at oplyse hovedentreprenørens ansvar i udbudsmaterialet. Det gælder også, at bygherren skal betale ansatte hos underleverandører den ”rigtige løn” på hovedentreprenørens bekostning, hvis hovedentreprenøren ikke selv gør det. Loven gælder for alle forhold på byggepladsen, herunder arbejdsmiljø. Da loven først trådte i kraft i 2020, foreligger der kun begrænsede erfaringer på området.

Afsluttende kan det oplyses, at høringssvarene fra de svenske og norske arbejdsmiljømyndigheder indeholder links til forskningslitteratur. Bl.a. henviser de svenske arbejdsmiljømyndigheder til et forskningsprojekt om arbejdsulykker i Danmark og Sverige. Links til forskningshenvisningerne fremgår af bilaget.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister